

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI GOWARZEWO

w gminie **Kleszczewo**

Dokument sporządzony przez przedstawicieli
Grupy odnowy wsi:

1. Dorota Wysz
2. Janina Strzelczyk
3. Krzysztof Ponikowski
4. Grzegorz Tomczak
5. Joanna Masiota-Tomaszewska

z udziałem moderatorów:

1. Aleksandra Brzęcka
2. Jarosław Maciejewski

październik 2019-2024

SPIS TREŚCI

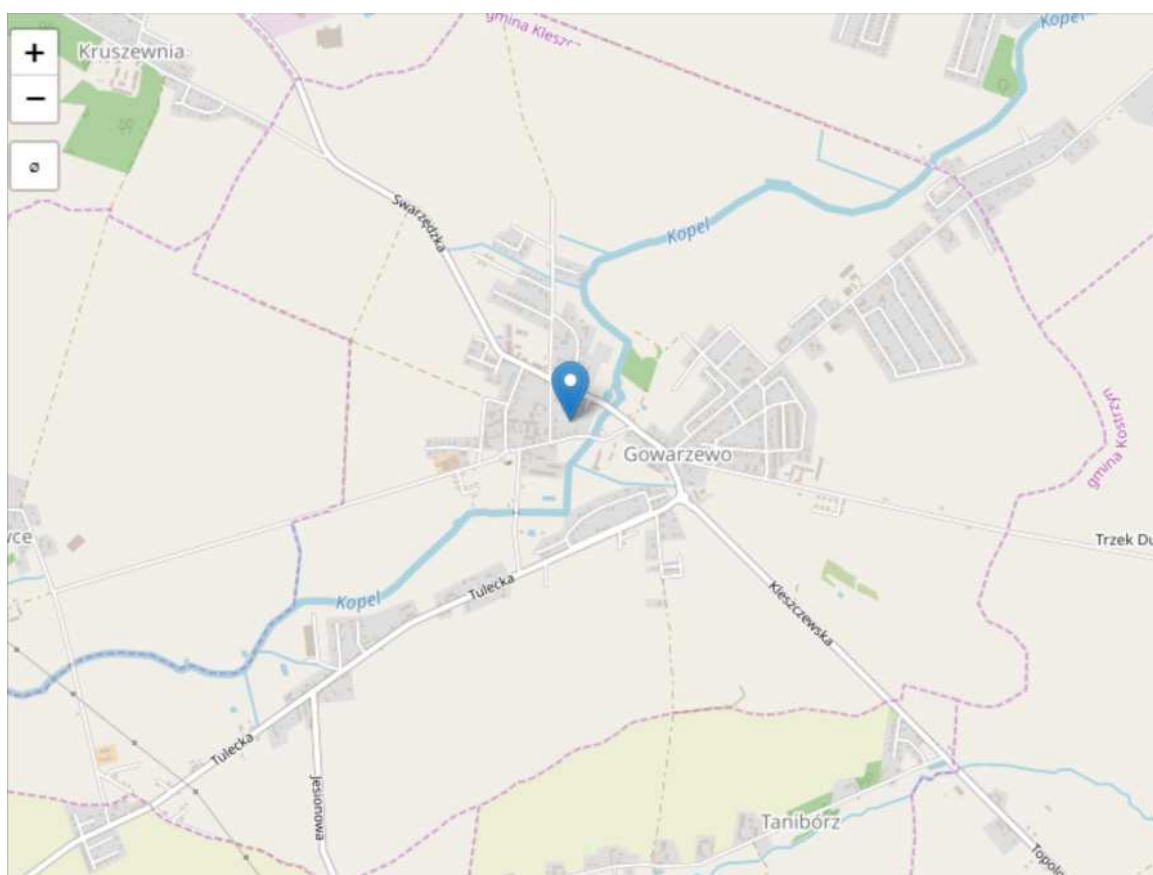
OPIS SOŁECTWA.....	3
DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	4
KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI.....	7
ANALIZA ZOSOBÓW	10
ANALIZA SWOT	21
ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO WSI.....	22
WIZJA WSI (HASŁOWA I OPISOWA):	24
PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI	25
PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI NA OKRES ...	29

OPIS SOŁECTWA

Gowarzewo jest drugim co do liczebności mieszkańców sołectwem w gminie Kleszczewo. Zajmuje powierzchnię 8,61 km². W sołectwie zameldowanych jest 2 188 osób.

Pierwsza wzmianka dotycząca Gowarzewa pochodzi z 1387 roku i dotyczy sporu matki właścicielki wsi z Jutką z Knyszyna o dziedzinę Lubicz. Przez lata wieś była własnością rodziny Gowarzewskich. Majątek, w którego skład wchodził budynek dworski, park i zabudowania folwarczne rozparcelowano w 1905 roku. Gowarzewo jest drugą co do wielkości wsią w gminie o zwartej zabudowie w typie wielodrożnicy. Widoczne są pozostałości dawnego majątku – pozostały po nim budynek podworski, park i resztki kamiennie – ceglanych zabudowań folwarcznych przebudowanych na budynki gospodarcze i włączone do zagrod rolników indywidualnych. Dawny dwór lub raczej budynek stojący na jego miejscu zapewne kryje w sobie mury z XIX lub początków XX wieku obecnie określony jako bezstylowy nie figuruje w kartotece zabytków.

Zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego tereny w obrębie Gowarzewa wykazują tendencję rozwoju w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej oraz pod aktywizację gospodarczą.

KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI

wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: **KLESZCZEWO**

Sołectwo: **GOWARZEWO**

Liczba mieszkańców: **2 121 osób**

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
	brak działań		istnieje tylko rada sołecka		brak planowania działań w wymiarze całej wsi	
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy		rozproszone działanie organizacji			
A Inicjalna	działania spontaniczne		zawiązana grupa odnowy wsi		opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi	
	porządkowanie wsi					
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)		podejmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi	X	planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	
	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć	X				
B Początkowa	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb		liczna grupa odnowy wsi (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)		systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	
			zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi		wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	X

	pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji		skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi		proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	
C Zaawansowana	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi		„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi		projektowanie działań (projekty)	
					pozyskiwanie środków zewnętrznych	
	projekty wyróżniające wieś, kształtuje się centrum wiejskie		liczne stowarzyszenie odnowy wsi		systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi)	
	powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne		animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców		rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
	powszechna odnowa prywatnych posesji			promocja wsi		
D Całościowa	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej)		kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
	ukształtowane „centrum wiejskie”		rozwój wsi oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń		powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)			rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem		

	projekty kreujące „wieś tematyczną”				instrumenty wsparcia działań prywatnych	
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi					

Wstaw X gdy spełnia warunek

Sprawozdanie z wizji w terenie

Miejsce i data przeprowadzenia wizji: 19 październik 2019r.

Uczestnicy: Dorota Wysz, Grzegorz Tomczak

Krótką charakterystyka wsi: *(aktywność mieszkańców, funkcjonujące organizacje pozarządowe, infrastruktura, charakter zabudowy, fundusze)*

Mieszkańcy sołectwa Gowarzewo skupieni są w trzech podstawowych organizacjach: Stowarzyszenie ”Razem dla Gowarzewa”, Koło Gospodyń Wiejskich i Ochotnicza Straż Pożarna. Wspólnie podejmują działania na rzecz rozwoju sołectwa, tworzą oferty kulturalne i turystyczne dla różnych grup wiekowych. Dzięki zaangażowaniu Grupy Odnowy Wsi sala wiejska jest miejscem wielu wydarzeń i spotkań. Sołectwo posiada wodociąg, kanalizację i Internet szerokopasmowy, brak jest kanalizacji ogólnej (rozwiązaniami są oczyszczalnie ekologiczne - przydomowe) i stare systemy zbiorników bezodpływowych. Sołectwo położone jest wzdłuż zmodernizowanej drogi wojewódzkiej, gdzie mamy nowoczesną infrastrukturę wraz ze ścieżką rowerową. Drogi osiedlowe są w różnym stanie technicznym. W sołectwie zlokalizowana jest prywatna przedsiębiorczość, jednak odczuwalny jest brak placówek handlowo-usługowych.

Stara zabudowa została wchłonięta przez szybko postępującą urbanizację wsi. Na terenie sołectwa tworzą się nowoczesne osiedla mieszkaniowe, które zmieniły całkowicie obraz Gowarzewa. Dziś jest już niewiele starszych budynków, jednak zachowane budowle są często objęte ochroną konserwatora i stanowią o tożsamości tego sołectwa. Sołectwo dysponuje funduszem sołeckim, który wykorzystywany jest na cele publiczne.

Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną.

Data: 19 październik 2019 r.

Sporządził: Jarosław Maciejewski, Aleksandra Brzęcka

ANALIZA ZOSOBÓW

ANALIZA ZASOBÓW – część I					
RODZAJ ZASOBU*		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIĄCE
PRZYRODNICZY	walory krajobrazu, rzeźby terenu	Gowarzewo położone jest w całości na obszarze płaskiej, usytuowanej na wysokości 85 – 100 m n.p.m. i pozbawionej lasów Równinie Wrzesińskiej.	x		
	stan środowiska	Dobry, tereny z funkcją mieszkaniową jednorodzinną, brak uciążliwego przemysłu.	x		
	walory klimatu	Klimat Gowarzewa, jak i gminy charakteryzuje się ogólną cyrkulacją mas powietrza napływającego głównie z południowego Atlantyku i basenu Morza Śródziemnego. Długość okresu wegetacyjnego wynosi około 220 dni. Roczna suma opadów określa się na mniej więcej 500 – 550 mm. W rejonie Kleszczewa przeważają wiatry zachodnie.	x		
	Walory szaty roślinnej	Zagospodarowanie rolnicze, roślinność występująca w ogrodach i ogródkach prywatnych właścicieli, skąpe pojedyncze niezorganizowane jednostki zieleni przydrożnej. Liczne przydomowe ogrody charakteryzują się trawnikami i krzewami iglastymi oraz w mniejszym stopniu innymi roślinami krzewiastymi. Zieleni przydrożnej brak lub jest chaotyczna i niespójna (nie wliczając alei Kasztanowej). Stwierdza się brak drzew i roślinności wysokich jak również złożeń typu zieleńce i skwery.		x	

<p>cenne przyrodniczo obszary lub obiekty</p>	<p>Park Krajobrazowy, z 1 poł. XIX w, nr rej: 1787/A z 1980 r. Zadrzewienie rzadkie, od strony zachodniej pozostałości alei grabowej.</p> <p>Od parku w kierunku Tulec przebiega aleja kasztanowców wzdłuż brukowanej drogi o długości ok. 100m.</p> <p>W parku w 2019r zostały przeprowadzone prace rewitalizacyjne (zostały usunięte obumarłe drzewa, darń; wykonano ścieżki spacerowe, wykonano drobne nasadzenia małych krzewów oraz posiano nową trawę; zamontowano altanę, ławki, siłownię zewnętrzną oraz plac zabaw)</p>		x	
<p>świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)</p>	<p>Świat zwierzęcy i roślinny typowy dla obszaru wiejskiego z uprawami pól i hodowli zwierząt ze skoncentrowaną ciasną zabudową mieszkaniową.</p>	x		
<p>wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)</p>	<p>Obszar miejscowości położony jest w zasięgu zlewni Kopli i jej dopływów: Michałówki i Męciny stanowiącej prawobrzeżny dopływ rzeki Warty. Zasoby wód w tych ciekach są niewielkie, największe przepływy występują w okresie jesienno – zimowym, przy minimalnym w okresach letnich.</p> <p>Rzeka Kopla przepływa przez miejscowość Gowarzewo, lecz niestety jest elementem niewyeksponowanym w krajobrazie wsi.</p>	x		
<p>wody podziemne</p>	<p>Wody piętra czwartorzędowego, poziom plejstoceni Wielkopolskiej Doliny Kopalnej</p> <p>Wody z utworów neogeńskich – mioceni</p>	x		
<p>gleby</p>	<p>W strukturze klas bonitacyjnych dominują grunty klasy IV (50%) zaliczane są do gleb dobrych. Prawie 1/3 powierzchni użytków ornych stanowią gleby klasy III (28%). Ponad 13% stanowią grunty najsłabszej klasy V i VI.</p>	x		

	kopaliny	Na obszarze Gowarzewa nie ma udokumentowanych złóż surowców mineralnych. Perspektywy udokumentowania jakichkolwiek złóż są znikome, wobec czego nie prowadzono żadnych prac poszukiwawczych.	x		
	walory geotechniczne	Śluza na rzece Kopla	x		
KULTUROWY	walory architektury	- Gospodarstwa i obiekty objęte ochroną zabytków - Figura - Architektura mieszkaniowa stanowiąca walor, że mamy gdzie żyć.		x	
	walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Świetlica wiejska, Plac Zabaw Siłownia zewnętrzna, Wiata z miejscem grillowym, boisko wiejskie typu orlik, miejsce na piknik, Park z placem zabaw i siłownią zewnętrzną.			x
	walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	miejsce do mieszkania; prywatne ogrody przydomowe stanowią walor dla odpoczynku ich właścicieli	x		
	zabytki i pamiątki historyczne	Do rejestru zabytków wpisano najcenniejsze obiekty sakralne i założenia pałacowo-dworsko-parkowe. Najważniejszym jest Park z 1 poł. XIX, nr rej.: 1787/A z 1980 oraz Aleja Kasztanowców; Gowarzewo obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków <u>Al. Kasztanowa:</u> -zabudowa gospodarcza przy domu nr 1, pocz. XX w. <u>Zespół dworsko-parkowy:</u> -dwór nr 2, 1 poł. XIX, przebud. 4 ćw. XIX, -park krajobrazowy, 1 poł. XIX, -budynek gospodarczy, k. XIX w.			x

	<p><u>ul. Lipowa:</u> obora przy domu nr 4: , mur., 4 ćw. XIX w.</p> <p><u>ul. Krótka</u> dom nr 1, pocz. XX w.</p> <p><u>ul. Akacyjowa:</u> zabudowa gospodarcza przy domu nr 6, pocz. XX w.</p> <p><u>ul. Siekiericka:</u> dom nr 2, pocz. XX w.</p> <p><u>ul. Starowiejska:</u> dom nr nr 2: zabudowa gospodarcza, pocz. XX w.</p> <p>obora przy domu nr 4, pocz. XX w. dom nr 11 z częścią gospodarczą, pocz. XX w.</p> <p><u>ul. Szewska:</u> obora przy domu nr 2, pocz. XX w.</p> <p><u>ul. Topolowa</u> dom nr 3, pocz. XX w. dom nr 12 z zabudową gospodarczą, pocz. XX w. dom nr 15 z częścią gospodarczą, pocz. XX w.</p> <p><u>ul. Tulecka</u> dom nr 10, pocz. XX w. dom nr 17, pocz. XX w. dom nr 36, pocz. XX w.</p> <p><u>ul. Trzecka</u> dom nr 2, pocz. XX w.</p> <p>ul. Swarzędzka figura przydrożna Matki Boskiej, k. XIX w.</p>			
osobliwości kulturowe	Maria Gowarzewska – lokalna artystka, malarka, rzeźbiarka		x	
miejsca, osoby i przedmioty kultu	<p>Wśród zabytkowych cmentarzy można wyróżnić miejsca pocmentarne po cmentarzu ewangelickim w Gowarzewie, figura Matki Bożej oraz kaplica.</p> <p>Na uwagę zasługuje znajdujący się w sąsiedniej miejscowości Tulce kościół p.w. Narodzenia NMP w Tulcach (1 poł. XIII, XVI, XVIII-XX, nr rej.: 2445 z 22.12.1932) jest to miejsce bardzo ważne dla Gowarzewian, zwłaszcza rodowitych mieszkańców.</p>		x	
święta, odpusty, pielgrzymki	Odpust św. Stanisława Kostki, pielgrzymki do Sanktuarium Tuleckiego		x	

	tradycje, obrzędy, gwara	Brak			
	legandy, podania i fakty historyczne	Pierwsza wzmianka dotycząca Gowarzewa pochodzi z 1387 roku i dotyczy sporu matki właścicielki wsi z Jutką z Knyszyna o dziedzinę Lubicz. Majątek, w którego skład wchodził budynek dworski, park i zabudowania folwarczne rozparcelowano w 1905 roku.	x		
	przekazy literackie	Brak			
	ważne postacie i przekazy historyczne	Przez lata wieś była własnością rodziny Gowarzewskich	x		
	specyficzne nazwy	Brak			
	specyficzne potrawy	Brak			
	dawne zawody	Kowal, gospodarstwa rolne pokoleniowe		x	
	zespoły artystyczne, twórcy	Zespół Kleszczewianie i Zespół Stokrotki (gminne ale starsi mieszkańcy Gowarzewa uczestniczą w tych zespołach)	x		

ANALIZA ZASOBÓW – część II

RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE

OBIEKTY I TERENY	działki pod zabudowę mieszkaniową	Duże zasoby ciągły rozwój			x
	działki pod domy letniskowe	Brak			
	działki pod zakłady usługowe i przemysł	Jest duży potencjał w działkach prywatnych			x
	pustostany mieszkaniowe	Brak			
	pustostany poprzemysłowe	Budynek dawnej zlewni mleczarskiej			x
	tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	Brak			
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	plac publicznego spotkań, festynów	Wiata z miejscem grillowym, boisko, plac piknikowy, park			x
	sale spotkań, świetlice, kluby	Sala wiejska			x
	miejsca uprawiania sportu	Boisko typu orlik, siłownie zewnętrzne, ścieżka rowerowa, chodniki i drogi (indywidualne sporty, bieganie i jazda na rowerze, rolki)			x
	miejsca rekreacji	Siłownie zewnętrzne, ścieżka rowerowa przy drodze powiatowej		x	
	ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Ścieżka rowerowa Kleszczewo - Swarzędz		x	

	szkoły	brak			
	przedszkola	Balbinka, Wesoły Gawroszek			x
	biblioteki	brak			
	placówki opieki społecznej	brak			
	placówki służby zdrowia	Przychodnia lekarska, apтека, stomatolog			x
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	wodociąg, kanalizacja	<p>Sieć wodociągowa, Hydrofornia, Brak kanalizacji sanitarnej</p> <p>Gospodarka ściekowa oparta na przydomowych oczyszczalniach ścieków i bezodpływowych zbiornikach.</p> <p>Planowana gospodarka ściekowa opiera się na: UCHWAŁA NR XLIII/349/2018 RADY GMINY KLESZCZEWO z dnia 25 czerwca 2018 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Nagradowice, gmina Kleszczewo o równoważnej liczbie mieszkańców 8436. (mapa)</p> <p>Aglomeracja Nagradowice, gmina Kleszczewo obejmuje swym zasięgiem tereny objęte systemem kanalizacji zbiorczej zakończonym oczyszczalnią ścieków w miejscowości Nagradowice 29.</p> <p>Brak kanalizacji deszczowej</p>			x
	drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Droga powiatowa Swarzędz – Kleszczewo – wyremontowana; pozostałe drogi wymagają pilnego remontu, brak chodnika			x

	chodniki, parkingi, przystanki	Przystanki, chodnik tylko przy nowej drodze, ul. Swarzędzka, na pozostałych drogach brak chodników			x
	sieć telefoniczna i dostępność Internetu	Jest			x
	telefonii komórkowa	Jest			x
	inne				

ANALIZA ZASOBÓW – część III

RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MA ŁE	DU ŻE	WY RÓ ŻNI AJ ĄC E
GOSPODARKA, ROLNICTWO	miejsca pracy (gdzie, ile?)	Sklepy spożywcze: Chata Polska, U Nowaka, Lewiatan, Dino			x
	znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	Agro-trade, Pianotex, Gowmet, Werdom, jednoosobowe działalności gospodarcze, kosmetyczki, fryzjerzy, firmy naprawcze, fitness			x
	gastronomia	Spółdzielnia Socjalna Ema		x	
	miejsca noclegowe	Mieszkania pracownicze na wynajem	x		
	gospodarstwa rolne	77 gospodarstw rolnych	x		
	uprawy hodowle	Tuczarnie	x		

	możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Brak informacji			
	zasoby odnawialnych energii	Fotowoltaika, solary			x
SRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY	środki udostępniane przez gminę	Fundusz sołecki, współfinansowanie zadań z gminą			x
	środki wypracowywane	Praca społeczna mieszkańców Ochotnicza Straż Pożarna			x
MIESZKAŃCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)	autorytety i znane postacie we wsi	Maria Gowarzewska, Iwona Hossa		x	
	krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	Brak			
	osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	Członek zarządu LGD		x	
	przedsiębiorcy, sponsorzy	Dużo, osoby prywatne, mieszkańcy			x
	osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	Brak informacji			
	pracownicy nauki	Brak informacji			
	związki i stowarzyszenia	Stowarzyszenie „Razem dla Gowarzewa” Kolo Gospodyń Wiejskich Ochotnicza Straż Pożarna			x
	kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Media społecznościowe, prasa lokalna			x

	współpraca zagraniczna i krajowa	Współpraca międzysólecka			x
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI	publikatory, lokalna prasa	Lokalna prasa Samorząd		x	
	książki, przewodniki	Brak			
	strony www	Media społecznościowe: Sołectwo Gowarzewo, Aktywne Gowarzewo, eGowarzewo,			x

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Należy zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). *Opracowanie: Ryszard Wilczyński*

W planie zagospodarowania określone zostały ogólne zasady kształtowania przestrzeni oraz możliwości poprawy ładu przestrzennego, czyli takiego zagospodarowania przestrzeni, który tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Można go uzyskać m.in. poprzez przestrzeganie wytycznych konserwatorskich w zakresie poszczególnych obiektów objętych ochroną, jak również zasad zagospodarowania zabytkowych układów urbanistycznych. Dążenie do ładu przestrzennego dokonuje się w trakcie tworzenia zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wyszczególnione zostały zasady kształtowania przestrzeni miejskich poprzez ochronę dziedzictwa kulturowego, tożsamości i tradycyjnych elementów środowiska (zabytkowe dzielnice, budynki, dominanty przestrzenne, panoramy, tereny zielone, tereny otwarte) oraz obszarów wiejskich (ochrona charakterystycznych układów ruralistycznych oraz zespołów sakralnych, pałacowo-parkowych, folwarków, ochrona zabytkowych budynków mieszkalnych, gospodarczych, wiatraków, remiz, szkół, kuźni, młynów, gorzelni, kapliczek, krzyży i in., poszanowanie kształtowanej tradycyjnie różnorodności etnicznej form osadnictwa wiejskiego w poszczególnych regionach województwa, wydobywanie w układzie przestrzennym elementów kompozycji ruralistycznej: dominant przestrzennych, osi widokowych, ekspozycji, alei itp., twórcze wykorzystanie wzorców architektury lokalnej przy formułowaniu warunków dla projektowanej zabudowy, odwoływanie się do architektury regionalnej).

W Planie szczególne znaczenie położono na ochronę obszarową całych układów przestrzennych miast i wsi, ochronę krajobrazów kulturowych w parkach kulturowych i w strefach kulturotwórczych, szlaków kulturowych oraz pojedynczych obiektów. Najważniejsze działania w ramach ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego w tym zakresie to:

- zwiększenie nakładów na ochronę dziedzictwa kulturowego, zarówno w budżecie państwa, jak i w budżetach samorządowych,
- wpisanie do rejestru zabytków wszystkich zachowanych założeń i układów urbanistycznych,
- poszerzenie ewidencji zasobów dziedzictwa kulturowego województwa wielkopolskiego.

Konieczne jest umożliwienie publicznego dostępu do ewidencji w formie elektronicznej, a także dalsze prowadzenie archeologicznych badań osadniczych.

ANALIZA SWOT

SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)	SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bliskość aglomeracji poznańskiej; S 2. Potencjał osób w wieku produkcyjnym; B 3. Możliwość rozwoju agroturystyki; B 4. Tereny o dobrej jakości gleb; S 5. Ochotnicza Straż Pożarna; T 6. szeroki wachlarz usług (dwa przedszkola; fryzjerki; kosmetyczki; dentysta; 4 sklepy spożywcze); B 7. integracja mieszkańców; J 8. ścieżka rowerowa; S 9. Teren przy sali wiejskiej; J 10. Wiata z miejscem grillowym; B 11. Sala wiejska; B 12. Koło Gospodyń Wiejskich; J 13. Grupa odnowy Wsi; J 14. Prężnie działająca rada sołecka z Panią Sołtys; J 15. Plac zabaw; S 16. Figura Matki Bożej; T 17. Boisko typu orlik; S 18. Rzeka Kopla; J 19. Zabytkowy Park; T 20. Przychodnia zdrowia; J 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktualny miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który nie spełnia podstawowych potrzeb bytowych i sanitarnych mieszkańców; S 2. brak wystarczającej ilości działek gminnych z potencjałem do wykorzystania na miejsca publiczne; S 3. brak terenów zieleni publicznej i zieleni punktowej; S 4. zły stan dróg gminnych; S 5. brak kanalizacji sanitarnej; S 6. brak kanalizacji deszczowej; S 7. brak szkoły; S 8. brak możliwości wykorzystania sali wiejskiej przez mieszkańców do celów prywatnych; J 9. niebezpieczne dojścia do przystanków; J 10. brak parkingów; S 11. brak budynków usługowych; S 12. niekompletne oświetlenie wsi; S 13. brak poczucia bezpieczeństwa mieszkańców (kradzieże, włamania); J 14. nadmierna prędkość kierowców na ul. Swarzędzkiej, Tuleckiej i Siekierockiej; J 15. zbyt mała ilość placów zabaw (brak w północno-wschodniej części miejscowości – okolice ul. Siekierockiej); S 16. brak ciągłości ścieżki rowerowej; J 17. brak światłowodu w dużej części wsi; S 18. fatalny stan wyjazdów z osiedli na drogi główne (Siekierocka, Swarzędzka, Tulecka); J 19. Zły stan powietrza; J 20. Pustostan - budynek zlewni mleczarskiej; S 21. Duże farmy hodowli zwierząt; B

<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <p style="text-align: center;">(okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)</p>	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <p style="text-align: center;">(zagrożenia płynące z otoczenia)</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Istniejąca autostrada A2 oraz droga ekspresowa S5; B 2. dogodne połączenia komunikacyjne z Poznaniem; J 3. zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzeni w celu stworzenia miejsc użyteczności publicznej; J 4. większa współpraca z powiatem; J 5. współpraca z innymi sołectwami z gminy; J 6. współpraca z innymi sołectwami spoza gminy; J 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak koncepcji gospodarki ściekowej gminy (kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej); S 2. brak koncepcji budowy, rozwoju i modernizacji dróg lokalnych; S 3. obecny miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego hamujący rozwój sołectwa; B 4. duży hałas komunikacyjny; J 5. wieś tranzytowa (droga S5 – droga 92; duża prędkość); J 6. brak regulacji prawnej dotyczącej odbiorów ścieków komunalnych przez firmy asenizacyjne; J

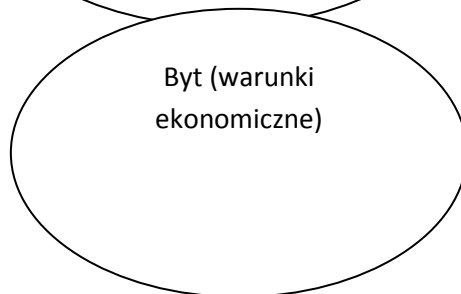
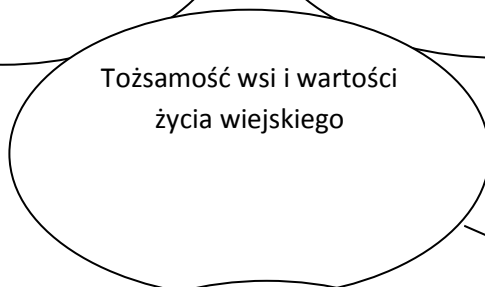
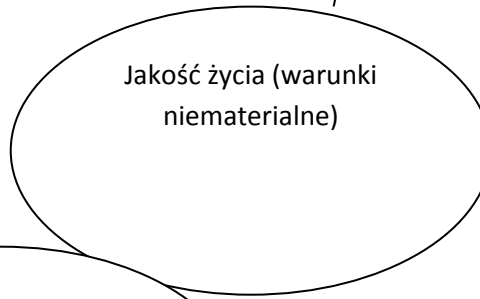
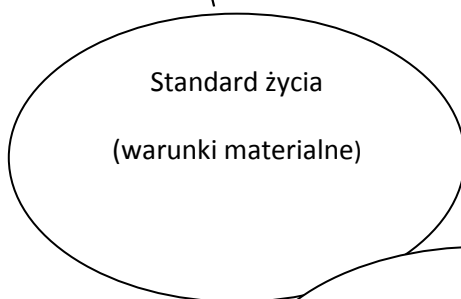
Analiza potencjału rozwojowego wsi

5	0
13	2

7	5
7	3

- (-)

= (+)

5	1
1	1

2	0
0	0

+ =

+ =

WIZJA WSI (hasłowa i opisowa):

Hasłowo:

„Gowarzewo – tutaj mieszkam, tutaj działam”

Opisowo:

W myśl realizacji wizji wsi, Sołectwo Gowarzewo jest:

- miejscowością, w której mieszkańcy współdecydują i współdziałają na rzecz rozwiązywania własnych problemów, rozwijania swoich zainteresowań i pasji, doskonalenia umiejętności i określenia zbiorowych strategii rozwoju, dzięki czemu budują nowoczesne społeczeństwo obywatelskie;
- miejscowością z bogatym zapleczem rekreacyjno – sportowym, dostępnym dla mieszkańców gminy spragnionych odpoczynku;
- miejscowością, w której mieszkańcy, dbając o swój byt, wykorzystują swoją wiedzę, umiejętności i doświadczenia w rozwijaniu własnej przedsiębiorczości;
- miejscowością wzmacniającą swoją tożsamość wiejską w oparciu o lokalne odkrycia historyczne, zasoby przyrodnicze, tradycję oraz dziedzictwo kulturowe;
- miejscowością mieszkańców skupionych w różnych organizacjach, współpracujących ze sobą, pozyskując fundusze na systematyczny rozwój społeczno-gospodarczy wsi i mieszkańców.

I. Plan rozwoju			II. Program rozwoju
CELE - Co trzeba osiągnąć by urzeczywistnić wizję naszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?
	ZASOBY, ATUTY których użyjemy - silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wyliminujemy Zagrożenia jakich unikniemy	Jakie zadania i działania chcemy wykonać w ciągu 5-ciu lat
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1. Kultywowanie tradycji lokalnych	Figura Matki Bożej, Kaplica z Zabytkowym Parkiem	Niewielkie zaangażowanie mieszkańców w uroczystości kościelne	1.1. Organizacja odpustu św. Stanisława Kostki 1.2. Organizacja dożynek wiejskich 1.3. Stworzenie folderu – Historia wsi Gowarzewo (w oparciu o informacje i zbiory fotograficzne mieszkańców)

B. STANDARD ŻYCIA WIEJSKIEGO

<p>1. Poprawa infrastruktury drogowej i technicznej</p>	<p>Wypracowanie wspólnie z władzami samorządowymi długofalowej strategii utwardzania dróg lokalnych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą (kanalizacja, instalacja deszczowa, oświetlenie i chodniki), która zostanie wpisana do WPF Gminy, w tym także zasad partnerstwa publiczno-prywatnego budowy dróg współfinansowanych przez mieszkańców</p> <p>- wkład pracy własnej mieszkańców</p> <p>- Zaangażowanie zasobów finansowych sołectwa</p>	<p>- brak środków finansowych w budżecie gminy</p> <p>- brak długofalowej strategii utwardzania dróg lokalnych</p>	<p>1.1. Rozbudowa punktów świetlnych oświetlenia ulic (powinna decydować intensywności zabudowy na danych odcinkach)</p> <p>1.2. Przebudowa, rozbudowa, modernizacja dróg lokalnych</p> <p>1.3. Budowa bezpiecznych ścieżek rowerowych</p> <p>1.4 Włączenie ścieżek rowerowych do dotychczasowej sieci ścieżek</p> <p>1.4 Rozbudowa kanalizacji sanitarnej</p> <p>1.5 Rozbudowa kanalizacji deszczowej</p> <p>1.6 Budowa szkoły</p> <p>1.7 Budowa Przedszkoli</p> <p>1.8 Budowa żłobków</p> <p>1.9 Budowa placów zabaw</p> <p>1.10 Stworzenie miejsc użyteczności publicznej</p> <p>1.11 Budowa budynków usługowych</p>
---	---	--	---

<p>2. Kompleksowe urządzenie zieleni niskiej i wysokiej w sołectwie</p>	<p>praca w czynie społecznym</p>	<p>Brak środków finansowych</p>	<p>2.1 Akcja nasadzania zieleni przez mieszkańców: „Zasadź drzewo z sąsiadami”</p> <p>2.2 Sadzenie drzew w ramach programu „Nasadzenia drzew miododajnych”</p>
<p>C. JAKOŚĆ ŻYCIA WIEJSKIEGO</p>			
<p>1. Zwiększenie integracji mieszkańców</p> <p>2. Polepszenie życia społecznego mieszkańców</p> <p>3. Zwiększenie aktywności młodych ludzi</p> <p>4. Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców</p>	<p>Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu</p> <p>Aktywni mieszkańcy sołectwa</p>	<p>Niewystarczająca ilość środków</p>	<p>1.1. Organizacja Pikniku Rodzinnego</p> <p>1.2. Organizacja biesiad sołeckich</p> <p>1.3. Organizacja wydarzeń charytatywnych</p> <p>2.1 Organizacja spotkań kulturowych</p> <p>2.2 Organizacja letniego kina plenerowego</p> <p>2.3 Organizacja spotkań promujących zdrowie</p> <p>3.1 Założenie klubu młodzieżowego</p> <p>3.2 Organizacja wieczorów dla młodzieży</p> <p>4.1 Rozbudowa i połączenie sieci ścieżek rowerowych</p> <p>4.2 Monitoring miejsc użytku publicznego (wiata, plac zabaw, boisko, sala wiejska)</p>

5. Podniesienie standardu świetlicy wiejskiej dla mieszkańców wsi	Posiadanie świetlicy wiejskiej, która po doposażeniu będzie miała większe możliwości realizacji wielu zajęć dodatkowych	Brak środków finansowych	5.1. Doposażenie świetlicy wiejskiej w niezbędną infrastrukturę techniczną
D. BYT			
1. Promocja sołectwa	-aktywni mieszkańcy z pomysłami na promocję - prężnie działająca rada sołecka	Ograniczone środki finansowe	1.1. Zakup namiotu gwiazdy do promocji sołectwa 1.2. Zakup leżaków z logiem sołectwa 1.3. Zakup kompletów piknikowych

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI na OKRES dwóch lat

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Piknik Rodzinny	Organizacja pikniku rodzinnego	tak	nie	5,5,5,5,5	25
Na czym nam najbardziej zależy?	Aktywizacja środowiska młodzieży	Założenie klubu młodzieżowego	tak	tak	2,2,2,2,2	10
Co nam najbardziej przeszkadza?	Zagrożenie bezpieczeństwa w ruchu pieszym	Wniosek do Starostwa o wybudowanie chodnika przy drodze powiatowej 2429P	tak	Nie	4,4,3,3,3	17
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Doposażenie miejsca przestrzeni publicznej (miejsce piknikowe)	Zakup namiotu gwiazdy do promocji sołectwa	Tak	Nie	3,3,4,4,4	18

<p>Co nam przyjdzie najłatwiej?</p>	<p>Akcja nasadzenia zieleni w sołectwie</p>	<p>Czyn społeczny: „Zasadź drzewo z sąsiadami”</p>	<p>Tak</p>	<p>Nie/tak</p>	<p>1,1,1,1,1</p>	<p>5</p>
<p>Na realizację jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł? <i>(Maksymalnie 3 propozycje uszeregowane według ważności)</i></p>		<p>Organizacja Pikniku (projekt fundacji, sponsorzy lokalni, gmina) Nasadzenie zieleni w sołectwie (urząd marszałkowski, fundacje, konkursy) Rozpoznaj Nasze sołectwo - Zakup namiotu gwiazdy do promocji sołectwa (Program Wielkopolskiej Odnowy Wsi, fundusz sołecki, fundusz gminy)</p>				

Podpisy przedstawicieli Grupy Odnowy Wsi
uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:

.....

1. Dorota Wysz
2. Joanna Masiota-Tomaszewska
3. Krzysztof Ponikowski
4. Janina Strzelczyk
5. Grzegorz Tomczak

Podpisy moderatorów odnowy wsi:

.....

1. Jarosław Maciejewski
2. Aleksandra Brzęcka

Załączniki:

1. Listy obecności na warsztatach sołeckich
2. Oświadczenia w sprawie zgody na wykorzystanie wizerunku uczestników warsztatów
3. Dokumentacja zdjęciowa z przeprowadzonej wizji terenowej oraz warsztatów sołeckich (płyta CD lub inny równoważny nośnik elektroniczny).